

Ki sa ki Verite? — Nimewo Twa

Wout pou Emayis

Jeff Pippenger

2023-09-07

Nan levanjil Jan an, tousuit apre Dènnye Soupe a jiska lè Jezi ale nan Jaden Jetsemane, gen yon long narasyon ki soti nan chapit katòz rive jouk nan fen chapit disèt la. Mwen gen entansyon trete chapit sa yo nan pwochen atik la. Atik sa a se fondasyon pou bati konpreyansyon sou chapit sa yo.

Anrapò ak liy refòm istwa Kris la, dyalòg Kris la ak disip Li yo nan chapit sa yo chita tousuit apre antre triyonfal la epi tousuit anvan lakwa a. Jezi te antre Jerizalèm, apre sa Li te pran dènnye repa Li ak disip yo, answit narasyon an dewoule, epi apre sa Li ale Jetsemane; epi a minwi menm jou sa a yo arete Li, epi pwosesis sèt etap ki mennen nan krisifiksyon an te kòmanse. Pwofetikman, Li menm ak disip yo te plase tousuit apre reyinyon kan Exeter la epi tousuit anvan Gran Desepsyon an, nan yon istwa ki reprezante pa mouvman setyèm mwa a. Nan narasyon ki kòmanse tousuit apre Dènnye Soupe a, premye bagay Jezi di se:

Ke kè nou pa twouble: nou kwè nan Bondye, kwè nan mwen tou. Jan 14:1.

Pandan li te konnen yon gwo desepsyon t ap vini nan kèk èdtan sèlman, Jezi t ap chèche fòtifye disip li yo pou kriz k ap pwoche a. Liy pwofetik ki kache a andedan kat repè yo ki fòme evènman yo senbolize kòm sèt loraj yo, se istwa kote twa etap sa yo nan narasyon an nan levanjil Jan an pran plas. Liy kache sa a, andedan sèt loraj yo, reprezante istwa depi premye desepsyon an rive jouk dènnye desepsyon an.

Jis anvan Jezi te di yo pou kè yo “pa boulvèse,” Jida Iskaryòt te kite soupe a pou l al jwenn Sanedren an pou twazyèm e dènnye fwa. Lè li te kite soupe a pou twazyèm rankont li a, li te fèmen tan gras li.

Nan kontèks liy kache ki anndan senbòl sèt loraj yo, antre triyonfal Kris la reprezante Kri a Minui a, kote de kategori adoratè parèt aklè. Siy pwofetik lèt mitan an nan ebre a, ki sèvi pou fòme mo ebre a “verite,” se trèzyèm lèt alfabè ebre a. Trèz reprezante rebelyon, epi kòm yon siy pwofetik li reprezante Kri a Minui a, kote vyèj san sajès yo reprezante yon manifestasyon rebelyon, menm jan ak Jida pandan siy pwofetik antre triyonfal la.

“Te gen move zèb pami ble a, e ap toujou genyen; vyèj sòt yo ansanm ak vyèj saj yo, moun ki pa gen lwil nan resipyan yo ansanm ak lanp yo. Te gen yon Jida avaris nan legliz Kris la te fòme sou latè a, e ap toujou gen Jida nan legliz la nan chak etap nan istwa li.” Signs of the Times, 23 oktòb 1879.

Lè Jida te retounen lajan an, li te admèt trayizon li devan Kayif, epi answit devan Kris la, apre sa li ale pann tèt li. Pandan li t ap soti nan sal jijman an, li te rele byen fò, ak menm pawòl yo ki reprezante dilèm vyèj sòt la lè yo rekonèt yo pa t jwenn lwil la.

“Jida te wè siplikasyon li yo te anven, epi li kouri soti nan sal la pandan l t ap rele: Li twò ta! Li twò ta! Li te santi li pa t kapab viv pou l wè Jezi kloure sou kwa a, epi nan dezespwa li soti al pann tèt li.” Desire of Ages, 722.

Jida montre yon fo mesaj Kri Minwi lè li “kouri soti nan sal la, li t ap rele, Li twò ta! Li twò ta!” Mesaj la toujou fè de kategori adoratè parèt, epi menm jan sa te fèt nan istwa Milerit la, vyèj sòt yo kontinye apre vrè mesaj Kri Minwi a rive, avèk yon fo mesaj. Konsa, nan istwa Milerit la, nou genyen mouvman ki te eli William Miller kòm lidè, pandan li te rejte mesaj twazyèm zanj lan epi li te opoze ti twoupo a ki te suiv Kris antre nan Kote ki Pi Sen an.

“Lide m te transpòte nan tan k ap vini an, lè y ap bay siyal la. ‘Men, Veterinè a ap vini; soti al rankontre l.’ Men, kèk moun pral pran reta pou yo jwenn lwil la pou ranpli lanp yo ankò, e twò ta yo pral dekouvri ke karaktè a, ki reprezante pa lwil la, pa ka transfere.” Review and Herald, 11 fevriye 1896.

Twazyèm repè nan istwa kache a reprezante jijman, epi li reprezante pa dènye lèt nan alfabè ebre a. Lèt la se “Tav,” epi lè yo ekri li, fòm li sanble ak yon kwa. Kwa a reprezante jijman.

Soti nan premye desepsyon an nan istwa Millerit la rive jouk Kri Minwi a, oswa depi nan lèt alfa a jouk nan trèzyèm lèt la, gen yon pwèn repè ki reprezante yon peryòd tan, ki idantifye kòm tan reta a nan parabol dis vyèj yo, yon tan reta ki tou nan chapit de Habakik la. Depi Kri Minwi a, oswa trèzyèm lèt rebelyon an, rive jouk nan gwo desepsyon an, dènye lèt alfabè a, gen tou yon peryòd tan ki te rele “mouvman setyèm mwa a,” pa paske li te dire sèt mwa, men paske mesaj Kri Minwi a te idantifye ke Kris la t ap vini nan dizyèm jou setyèm mwa kalandriye jwif la, ki te Jou Ekspyasyon an.

Kontèks narasyon an depi Jan chapit katòz rive jouk chapit dizwit la kòmanse nan yon peryòd tan ki tipifye mouvman setyèm mwa a nan istwa Millerit la. Chay narasyon Levanjil Jan an se prepare disip yo pou kriz kwa a k ap vini an (lèt “Tav” la). Se poutèt sa Kris la fè konnen depi lanmò Li jouk lè Li monte kot Papa Li epi Li retounen, sa t ap yon peryòd lapenn, ensètitud, ak desepsyon pou disip Li yo. Menm jan ak karakteristik pwofetik tout premye desepsyon yo ki reprezante nan temwayaj liy refòm yo, desepsyon an enplike yon kondisyon ki pwodui akòz neglijan yon verite enpòtan ki te deja revele. Lanmò Kris la sou kwa a te e li rete yon verite enpòtan, e Li te di disip yo klèman ke yo t ap kloure Li sou kwa epi Li t ap resisite; men kriz la te tèlman gwo, tèlman akablan, yo te bliye sa yo te dwe sonje.

«Lè Kris la, Espwa Izrayèl la, te pann sou kwa a epi yo te leve Li anlè jan Li te di Nikodèm Li t ap ye a, espwa disip yo te mouri ansanm ak Jezi. Yo pa t kapab esplike sa. Yo pa t kapab konprann tout sa Kris la te deja di yo davans sou sa.» Faith and Works, 63.

Pwa tout naratif la nan kat chapit Jan n ap konsidere yo se ke Jezi t ap prepare disip Li yo pou peryòd desepsyon yo t ap fè eksperyans lan, kòmanse depi arestasyon Jezi a a minwi, jis lè Li te retounen apre Li te monte bò kote Papa Li. Nan kat chapit Jan yo, peryòd tan sa a kote Kris te lwen disip yo reprezante yon tan reta. Istòrikman, peryòd tan sa a, ke m ap idantifye kòm yon tan reta, te fèt apre kriz lakwa a. Men, nan kat chapit nou prèt pou nou konsidere yo, pwofetikman yo reprezante tan reta a ki kòmanse ak premye desepsyon an, pa apre gwo desepsyon lakwa a.

Poukisa m ap sijere dènye desepsyon Kris t ap prepare disip Li yo pou li a t ap sèvi kòm yon tip premye desepsyon an ki, nan liy refòm Kris la, se te lanmò Laza? Kesyon sa a bezwen rezoud anvan nou kapab wè naratif ki nan kat chapit Jan yo nan limyè ki soutni verite yo k ap devwale kounye a anrapò ak istwa kache sèt loraj yo.

Nan istwa Kris la, peryòd tan ki genyen ant lanmò Laza ak rezirèksyon li koresponn ak tan reta a. Apre sa, Kris ale Jerizalèm pou antre triyonfal Li a. Nan Jan katòz, Kris ap pale ak disip Li yo pandan istwa sa ki t ap vin mouvman setyèm mwa a, ki te kòmanse lè tan reta a te deja fini ak rive mesaj Kri Minwi a, ki te inisye mouvman setyèm mwa a.

Pou konprann kijan mo ebre ki vle di “verite” a konfime idantifikasyon istwa kache a ki te devwale apati istwa senbolik sèt loraj yo, sa mande yon analiz byen atantif sou mesaj Kris la t ap bay disip li yo lè sa a nan Jan chapit katòz rive nan chapit disèt. Youn nan egzanp fason repè gwo dezapwentman an itilize pou ilistre repè premye dezapwentman an ka rekonèt nan eksperyans disip yo sou chemen Emayis la.

Sa ki te mete fen nan tan reta a nan istwa Millerit la se te koreksyon prediksyon 1843 la ki te echwe anvan an. Travay Samuel Snow te fè nan devlope mesaj ki te louvri mouvman setyèm mwa a, mouvman ki te fini avèk Gran Dezapwentman an, kapab trase istorikman lè yo suiv pwogrè Samuel Snow nan konpreyansyon li atravè ekriti li te pibliye yo ak prezantasyon piblik li yo ki te mennen nan reyinyon kan Exeter la. Kòmantè enspire a apwoche devlopman sa a yon lòt jan pase senpleman devlopman istorik mesaj final Snow te pote a. Sè White fè nou konnen se lè Senyè a te retire men Li sou yon erè ki te nan chif yo sou tablo 1843 Abakik la, yo te rekonèt mesaj la.

“Mwen te wè pèp Bondye a plen lajwa nan tann yo t ap tann, yo t ap gade pou Seyè yo. Men Bondye te gen plan pou mete yo a leprèv. Men li te kouvri yon erè nan kalkil peryòd pwofetik yo. Moun ki t ap tann Seyè yo pa t dekouvri erè sa a, e menm mesye ki pi save yo, ki te opoze ak tan an, pa t rive wè li nonplis. Bondye te gen plan pou pèp li a ta rankontre yon desepsyon. Tan an pase, e sila yo ki te tann Sovè yo avèk yon atant ki te plen lajwa te vin tris e dekouraje, tandiske sila yo ki pa t renmen aparisyon Jezi, men ki te akeyi mesaj la poutèt laperèz, te kontan dèske li pa t vini nan tan yo te espere a. Pwofesyon lafwa yo pa t touche kè a ni pirifye lavi a. Pase tan an te byen kalkile pou revele kalite kè sa yo. Se yo menm ki te premye vire do epi pase nan rizib moun ki te tris e desi yo, moun sa yo ki te vrèman renmen aparisyon Sovè yo. Mwen te wè sajès Bondye nan fason li te mete pèp li a a leprèv epi li te ba yo yon tès ki fouye fon, pou dekouvri sila yo ki t ap fè bak epi vire tounen nan lè eprèv la.

“Jezi ak tout lame syèl la te gade avèk konpasyon ak lanmou sou moun sa yo ki te, ak yon dous esperans, tann lontan pou yo wè Sila a nanm yo te renmen an. Zanj yo t ap plane anlè yo, pou soutni yo nan lè eprèv yo. Moun sa yo ki te neglije resevwa mesaj syèl la te rete nan fènwa, e kòlè Bondye te limen kont yo, paske yo pa t vle resevwa limyè Li te voye ba yo soti nan syèl la. Moun fidèl sa yo ki te desi, ki pa t kapab konprann poukisa Seyè yo a pa t vini, pa t kite nan fènwa. Yon lòt fwa ankò yo te mennen yo nan Bib yo pou chèche peryòd pwofetik yo. Men Senyè a te retire sou chif yo, epi yo te esplike erè a. Yo te wè peryòd pwofetik yo te rive jouk nan 1844, e ke menm prèv yo te prezante pou montre peryòd pwofetik yo te fini an 1843, te pwouve yo t ap fini an 1844. Limyè ki soti nan Pawòl Bondye a te klere sou pozisyon yo, epi

yo te dekouvri yon tan reta—‘Though it [the vision] tarry, wait for it.’ Nan lanmou yo te genyen pou vini imedya Kris la, yo te neglije reta vizyon an, ki te fèt pou manifeste sila yo ki t ap tann toutbon yo. Yon lòt fwa ankò yo te gen yon pwen tan. Men, mwen te wè anpil nan yo pa t kapab leve pi wo pase gwo desepsyon yo a pou yo te genyen degre zèl ak enèji sa a ki te make lafwa yo an 1843.”

“Satan ak zanj li yo te triyonfe sou yo, e sila yo ki pa t vle resevwa mesaj la te felisite tèt yo poutèt jijman yo ki te wè lwen ak sajès yo dèske yo pa t t ap resevwa sa yo te rele awogans lan. Yo pa t reyalize ke yo t ap rejte konsèy Bondye kont pwòp tèt yo, e yo t ap travay ann inyon ak Satan ak zanj li yo pou twouble pèp Bondye a, ki t ap viv mesaj ki te soti nan syèl la.”

“Kwayan yo nan mesaj sa a te sibi opresyon nan legliz yo. Pandan yon tan, moun ki pa t vle resevwa mesaj la te kenbe tèt yo pa pè pou yo pa t aji selon santiman ki te nan kè yo; men pasaj tan an te revele vrè santiman yo. Yo te vle fè temwayaj la sispann, temwayaj sila yo ki t ap tann yo te santi yo oblije pote, ke peryòd pwofetik yo te pwolonje jouk rive nan 1844. Avèk klète, kwayan yo te eksplike erè yo a e yo te bay rezon ki fè yo te espere Seyè yo a nan 1844. Moun ki t ap opoze yo pa t ka pote okenn agiman kont rezon pwisan yo te prezante yo. Men kòlè legliz yo te limen; yo te detèmine pou yo pa koute prèv yo, epi pou yo fèmen temwayaj la deyò legliz yo, pou lòt yo pa tandè li. Moun ki pa t oze refize lòt yo limyè Bondye te ba yo a, yo te mete yo deyò legliz yo; men Jezi te avèk yo, e yo te ranpli ak lajwa nan limyè prezans li. Yo te pare pou yo resevwa mesaj dezyèm zanj lan.” Early Writings, 235–237.

Istwa ki fèk prezante a dekri, pami lòt bagay, eksperyans 18 Jiyè 2020 la; sepandan, pwen mwen vle nou konsidere a se ke konpreyansyon ki reprezante pa mesaj Kri Minwi a, jan Samyèl Snow te bay li nan reyinyon kan Exeter la, pa reprezante pa travay istorik Snow te fè a, men pito pa aksyon men Senyè a. Men Li te kouvri yon erè, e se lè Li te retire men Li ke Millerit yo te kapab lè sa a konprann desepsyon yo a, epi tou konprann ke yo te nan peryòd ki reprezante kòm tan reta a.

Retire men Li a se yon eleman enpòtan nan eksperyans disip yo ki te sou chemen Emmaus la. Sa reprezante fen peryòd yo rele tan reta a, epi sa abouti nan konpreyansyon ki reprezante pa mesaj Rèl Minwi a. Men, ilustrasyon Emmaus la te fèt apre kwa a, ki reprezante Gran Dezapwentman an, pa premye dezapwentman lanmò Laza a.

Epi gade, de nan yo t ap ale menm jou sa a nan yon bouk yo rele Emayis, ki te anviwon swasant stad lwen Jerizalèm. Yo t ap pale ansanm sou tout bagay sa yo ki te rive. Epi, pandan yo t ap pale ansanm ak diskite, Jezi li menm pwoche bò kote yo, li t ap mache avèk yo. Men, je yo te anpeche pou yo pa t rekonèt li. Li di yo: Ki kalite pawòl sa yo n ap fè youn ak lòt pandan n ap mache, epi nou tris konsa? Lik 24:13–16.

Mo “je” a nan pasaj la reprezante vizyon, plis pase ògàn je a menm. Mo “te kenbe” a vle di fòs. Disip yo pa t kapab konprann vizyon kwa a, paske Kris la te kouvri kapasite yo pou yo wè vizyon pwofetik kwa a. Men Kris la se yon senbòl fòs li. Tristès Jezi te idantifye a te reprezante gwo desepsyon yo. Apre plis diskisyon pami disip yo ki te desi yo, Kris la te kòmanse pale.

Lè sa a, li di yo: O moun san konprann, ak kè lou pou nou kwè tout sa pwofèt yo te pale! Èske Kris la pa t dwe souffri bagay sa yo, epi antre nan laglwa li? Epi, kòmanse avèk Moyiz ak tout

pwofèt yo, li esplike yo nan tout Ekriti yo bagay ki te konsène li menm. Yo pwoche bò bouk kote yo t ap ale a; epi li te fè tankou si li ta pral pi lwen. Men yo te fòse li, yo di: Rete avèk nou; paske se sou aswè, epi jounen an fin anpil. Epi li antre pou l rete avèk yo. Lik 24:25–29.

Jezi te enstwi disip yo lè l te sèvi ak metodoloji “istorisis” nan entèpretasyon bibliik la, pandan li te mennen liy pwofetik yo depi Moyiz ale pi devan atravè listwa sakre a, pou idantifye istwa kwa a. Jezi te sèvi ak liy listwa pwofetik ki te pase yo, ki reprezante ansyen santye yo ak metodoloji liy sou liy la, pou enstwi disip yo ki te desi yo. Lè Li te parèt kòmsi Li t ap kontinye chemen an san yo, yo te kenbe Li fò pou Li antre epi rete avèk yo. Yo te nan tan reta a, e Kris la te prèt pou retire men Li sou je yo. Lè men Li ta retire, tan reta a t ap fini; epi pandan yo t ap prese travèse fènwa a pou retounen Jerizalèm kote onz disip yo te ye a, yo te tipifye vitès transmisyon mesaj Rèl Minwi a.

Epi sa, antan li te chita bò tab la avèk yo, li pran pen an, li beni li, li kase li, epi li ba yo. Lè sa a, je yo louvri, epi yo rekonèt li; epi li disparèt devan je yo. Lik 24:31.

Jezi retire men li ki t ap soutni konpreyansyon yo sou vizyon pwofetik la; e lè li fè sa, yo rekonèt li. Jezi te pote ba yo mesaj Kri Minwi a, epi yo te resevwa li pandan yo t ap manje, paske chak mesaj dwe manje. Menm lè a, yo kouri “tankou yon vag lanmè k ap anvayi tout peyi a” pou al di onz disip yo.

Epi yo yonn di lòt: Èske kè nou pa t ap boule anndan nou, pandan li t ap pale avèk nou sou wout la, e pandan li t ap louvri Ekriti yo ban nou? Menm lè sa a yo leve, yo tounen Jerizalèm, yo jwenn onz yo rasanble ansanm, ak moun ki te avèk yo, ki t ap di: Vrèmanvre, Seyè a leve soti vivan, e li parèt devan Simon. Epi yo rakonte sa ki te rive sou wout la, ak jan yo te rekonèt li lè li t ap kase pen an. Pandan yo t ap pale konsa, Jezi li menm kanpe nan mitan yo, epi li di yo: Lapè ak nou. Men yo te pè anpil, yo te tranble, e yo te panse se te yon lespri yo te wè. Li di yo: Poukisa nou boulvèse? E poukisa panse sa yo ap monte nan kè nou? Gade men m ak pye m, se mwen menm vre: manyen m, epi gade; paske yon lespri pa gen chè ak zo, jan nou wè mwen genyen an. Lè li fin di sa, li montre yo men li ak pye li. Men pandan yo pa t ankò kwè, poutèt lajwa yo, e yo te sezi, li di yo: Èske nou gen kèk manje isit la? Yo ba li yon moso pwason griye ak yon moso siwo myèl nan ray li. Li pran l, li manje devan yo. Epi li di yo: Men pawòl sa yo mwen te pale nou, lè mwen te ankò avèk nou, se pou tout bagay ki te ekri sou mwen nan lalwa Moyiz la, nan pwofèt yo, ak nan Sòm yo, te akonpli. Lè sa a li louvri lespri yo, pou yo te kapab konprann Ekriti yo. Lik 24:32–45.

Menm jan ak disip yo sou chemen Emmaus la, Jezi prezante mesaj la avèk istwa sakre ki pase yo nan Bib la pou esplike istwa lanmò li ak rezirèksyon li; epi li te fè sa lè li te ba yo yon egzanp manje. Pèp Bondye a dwe manje mesaj la. Nan ensètitud ak lapenn yo, Jezi mete fen nan tan reta a ki te fèt depi lanmò li jiska rezirèksyon li, asansyon li ak retou li, lè li louvri konpreyansyon yo pou mesaj verite prezan an, ki te baze sou istwa sakre ki pase yo, mete ansanm liy sou liy.

Se poutèt sa, de disip yo sou chemen pou Emayis la (ki reprezante dezyèm zanj lan ki ini e ki resevwa pouvwa pa mesaj Kri Minwi a) idantifye tan reta ki te swiv kwa a kòm tan reta ki te vini anvan Kri Minwi a. Donk, desepsyon disip yo reprezante premye desepsyon an nan liy pwofetik la, pa gwo desepsyon an.

Aprè sa a, istwa Emayis la repete ak onz disip yo ki te desi yo. Jezi vin mete tèt li avèk yo, li enstwi yo konsènan akonplisman pawòl pwofetik la atravè metodoloji “historicism”, epi ansuit li louvri konpreyansyon yo pandan yo t ap manje. Kòmansman istwa a idantifye fen istwa a. Lè sa a, Jezi prezante yon twazyèm temwen sou lefèt ke desepsyon kwa a kapab aplike pwofetikman ak premye desepsyon an. Li bay twazyèm temwen an pou estrikti istwa a lè li di yo pou yo rete Jerizalèm jiskaske yo resevwa pouvwa ki soti anwo.

Li di yo: Men sa ki te ekri, e se konsa Kris la te dwe souffri, epi leve soti vivan pami mò yo sou twazyèm jou a; epi pou yo preche repantans ak padon peche nan non li bay tout nasyon yo, kòmansman Jerizalèm. E nou menm, nou se temwen bagay sa yo. Epi gade, m ap voye pwomès Papa m nan sou nou; men rete nan lavil Jerizalèm, jouk nou resevwa puisans ki soti anwo. E li mennen yo deyò jouk Betani, epi li leve men l, li beni yo. Epi, pandan li t ap beni yo, li separe ak yo, epi li monte nan syèl la. Epi yo adore li, yo tounen Jerizalèm avèk yon gwo lajwa; epi yo te toujou nan tanp lan, ap fè lwanj epi ap beni Bondye. Amèn. Lik 24:46–53.

Ilustrasyon disip yo sou wout Emayis la idantifye yon tan rete ki te kòmansman depi lanmò Li jiskaske Li te resisite epi monte al jwenn Papa Li. Tan rete a te fini pou disip Emayis yo lè mesaj konsènan evènman lakwa a te tabli pa metòd ki pote liy istwa sakre pase yo ansanm, liy sou liy. Aprè sa, disip yo te pote mesaj la osi vit ke yo te kapab pote li. Aprè sa, Jezi rankontre onz disip yo; yon lòt fwa ankò, yo fè referans ak manje yon repa; yo sèvi ak liy sou liy pou pwouve mesaj la; epi, menm jan ak disip Emayis yo, Li louvri konpreyansyon yo epi Li ale. Men se pa anvan Li te idantifye istwa rete tann nan Jerizalèm nan jiskaske tan rete a fini ak rive Sentepri a nan Pannkòt.

Lè Jezi te di disip Li yo pou yo rete tann Jerizalèm, sa te make fen istwa chemen Emayis la. Kòmansman istwa a te reprezante yon desepsyon, ki te swiv pa yon tan rete tann, epi aprè sa yon revelasyon verite ki reprezante mesaj Kri Minwi a. Revelasyon verite sa a te akonpli lè Kris la te retire men Li, men ki te “kenbe” je disip yo. Sa se kòmansman istwa a, epi mitan istwa a repete ak menm istwa a lè Kris la te retire desepsyon an nan onz disip yo, lè Li te revele tèt Li epi louvri konpreyansyon yo sou Pawòl Li. Aprè sa vini yon dènye temwayaj sou menm estrikti pwofetik la, ki kòmansman ak premye desepsyon an, pa ak gwo desepsyon an.

Istwa depi Emayis rive jouk Pentkòt la bay twa temwen sou premye desepsyon an, tan reta a ak Kri a Minwi, men vrè desepsyon ki se repè ki nan kòmansman chak nan twa temwen sa yo, an reyalite se te dezyèm desepsyon an, pa premye a. Rekonèt ke repè ki se Gwo Desepsyon an nan istwa Millerit la sèvi pou ilistre premye desepsyon an nan istwa Millerit la esansyèl pou konprann naratif nou jwenn nan kat chapit Jan yo ki dewoule ant manje ki te fèt nan dènye soupe a ak arestasyon an a minwi nan jaden Jetsemani an. Li vo rekonèt tou ke lè Jezi te parèt devan onz disip yo epi li te manje avèk yo, li te mande: “Poukisa n ap boulvèse? e poukisa panse ap leve nan kè nou?”

Tousuit aprè li te fin manje dènye soupe a nan liv Jan an, pasaj nou pral egzamine a kòmansman avèk pawòl Kris la k ap di yo: “Pa kite kè nou boulvèse.” Nan espas senk jou, yo te bliye menm lòd sa a. Depi chapit katòz rive chapit disèt nan Levanjil Jan an reprezante premye desepsyon 18 Jiyè 2020 la, ki louvri yon tan reta, k ap mennen nan Revelasyon Jezikri a ki dezsele jis anvan tan gras la fèmen, epi li reprezante mesaj Rèl Minwi a. Mesaj sa a louvri yon peryòd tan ki te tipifye pa mouvman setyèm mwa a epi ki tipifye tou pa kous disip Emayis yo t ap fè pou ale Jerizalèm nan

mitan fènwa lannwit lan. Istwa sa a se sa twa lèt ebre yo, Kris la te itilize pou reprezante tèt Li kòm “Verite” a, reprezante.

Se nan narasyon kat chapit sa yo nan Jan an nou jwenn non sèlman travay Sentespri a k ap idantifye kòm menm etap pawòl sa a menm, men tou kote nou jwenn pi bon prèv pou soutni deklarasyon yo k ap fèt kounye a, ke akonplisman final mesaj Kri Minwi a ap prezante pwogresivman kounye a nan reyinyon kan Exeter la, soti douz out rive disèt. Lè mesaj la va finalman rekonèt pa sen k ap tann yo, lemonn pral plonje nan kriz lwa dimanch lan, pandan mesaje sa yo ap pote dènye mesaj avètisman “dènye jou” yo bay yon mond k ap mouri.